

Spletne tehnologije, UL, FRI (VSP)

ST 11 – Varnost

doc.dr. Mira Trebar

<http://dilbert.com/strip/2005-08-12>

<http://dilbert.com/strip/2014-05-19>

Varnost spletnih aplikacij

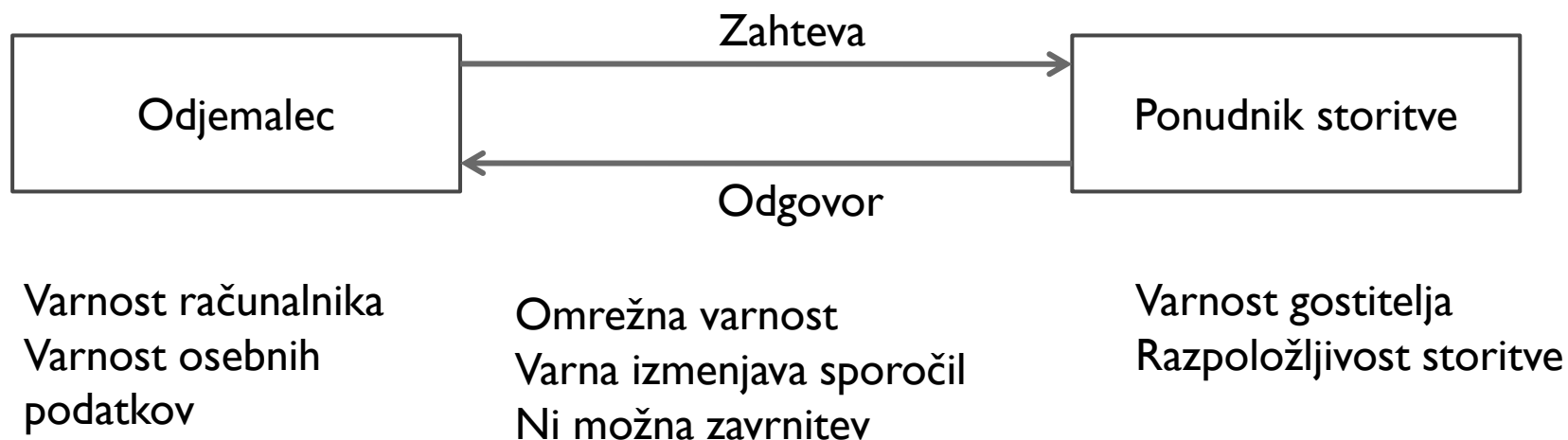

- ▶ Uvod
  - ▶ Vidiki varnosti
  - ▶ Šifriranje, Digitalni podpisi, Certifikati
  - ▶ Varna interakcija: Odjemalec-Ponudnik storitve
  - ▶ Varnost – Odjemalec
  - ▶ Varnost – Ponudnik storitve
-
- ▶ Kappel, G., Proll, B., Reich, S., Retschitzegger., Web Engineering, John Wiley, 2006, (Poglavje 13, 265-292)
Ucilnica: Web security.pdf

Uvod

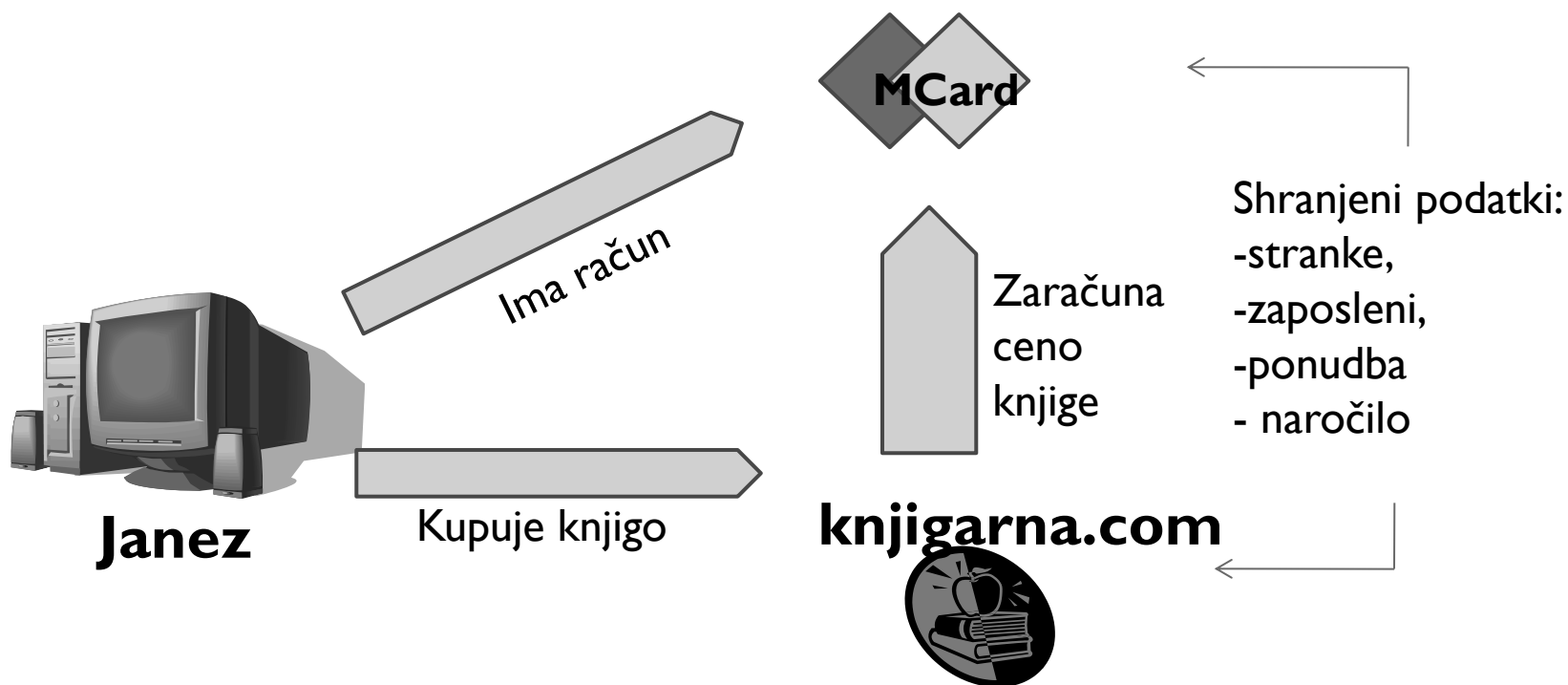
► Spletne aplikacije - varnost

- Uporabnikov računalnik: Zavarovati odjemalca in njegove osebne podatke
- Internet: Varovanje podatkov ob prenosu
- Ponudnik storitve: Varovanje strežnika in tam shranjenih podatkov

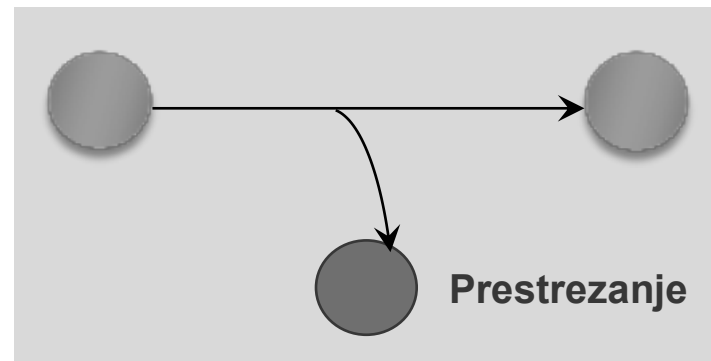
Vidiki varnosti

- ▶ Transakcija za izvedbo naročila knjige – e-poslovanje:
  - ▶ Janez kupuje knjigo v spletni trgovini.
  - ▶ Plačilo se izvede z uporabo plačilne kartice.
- ▶ Varnost spletnih aplikacij

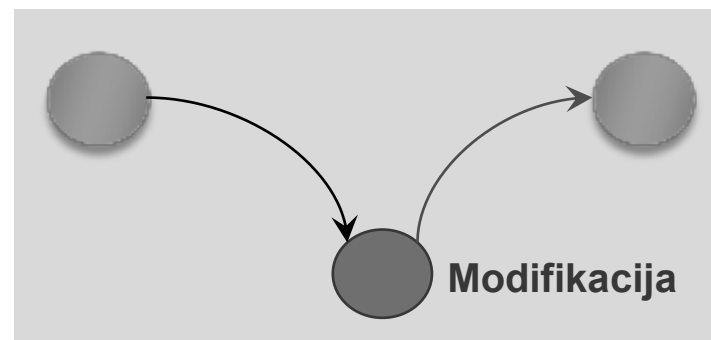
-
- ▶ **Zaupnost ('Confidentiality')** – podatki, ki si jih izmenjujeta odjemalec in ponudnik, ne smejo biti dostopni tretji osebi (šifriranje, zasebni kanali, VPN-'virtual private network').

Zaupnost

- ▶ **Integriteta ('Integrity')** – neokrnjenost podatkov, nihče ne sme imeti možnosti spreminjanja podatkov, ki se izmenjujejo.

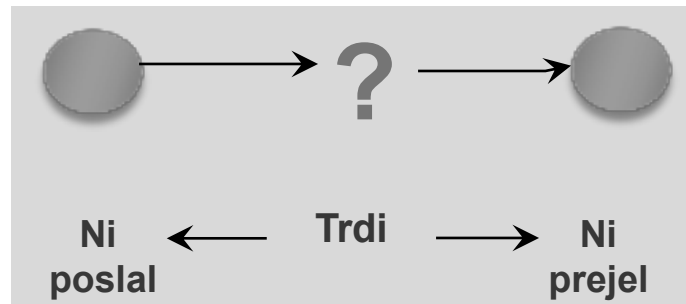
Integriteta

- ▶ Ni možno ovreči/zanikati (ni ovrgljiv) ('Non-repudiation') – stranka, ki je izvedla naročilo, nima možnosti zavrnitve ali zanikanja tega naročila.

Kdo je kaj poslal in kdaj?

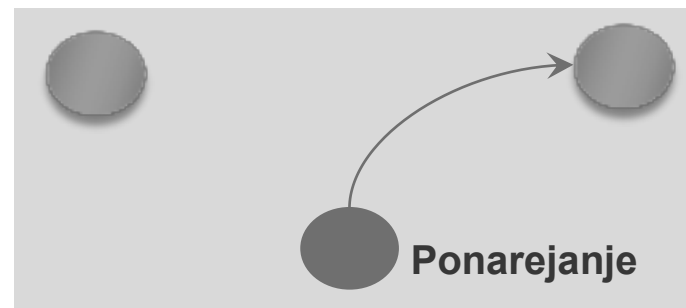
Ne-zmožnost zanikanja

- ▶ Overjanje ('Authentication') – dokazovanje identitete osebe ali glavnega subjekta (prijava/geslo).

Kdo si?

Overjanje

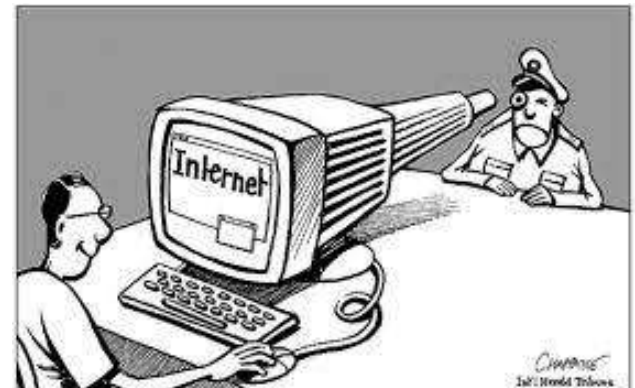
-
- ▶ Avtorizacija ('authorization') – uporabljena za izvajanje pravic overjenih, verodostojnih uporabnikov, ki so jim odobrene.

- ▶ Dostopna kontrolna lista pravic
  - ▶ Kontrola dostopa na osnovi vlog

Kaj lahko narediš?

- ▶ Razpoložljivost_ ('availability') – zagotavlja neomejeno dostopnost spletnih aplikacij – ekonomski pomen.
- ▶ Zasebnost ('privacy') – zahteva zaupanja vredno obdelavo podatkov, kot so:
  - ▶ osebni podatki (kontaktni podatki, številka kreditne kartice),
  - ▶ v lokalnem sistemu shranjene datoteke.

<http://beebom.com/5-tools-protect-your-privacy-online/>

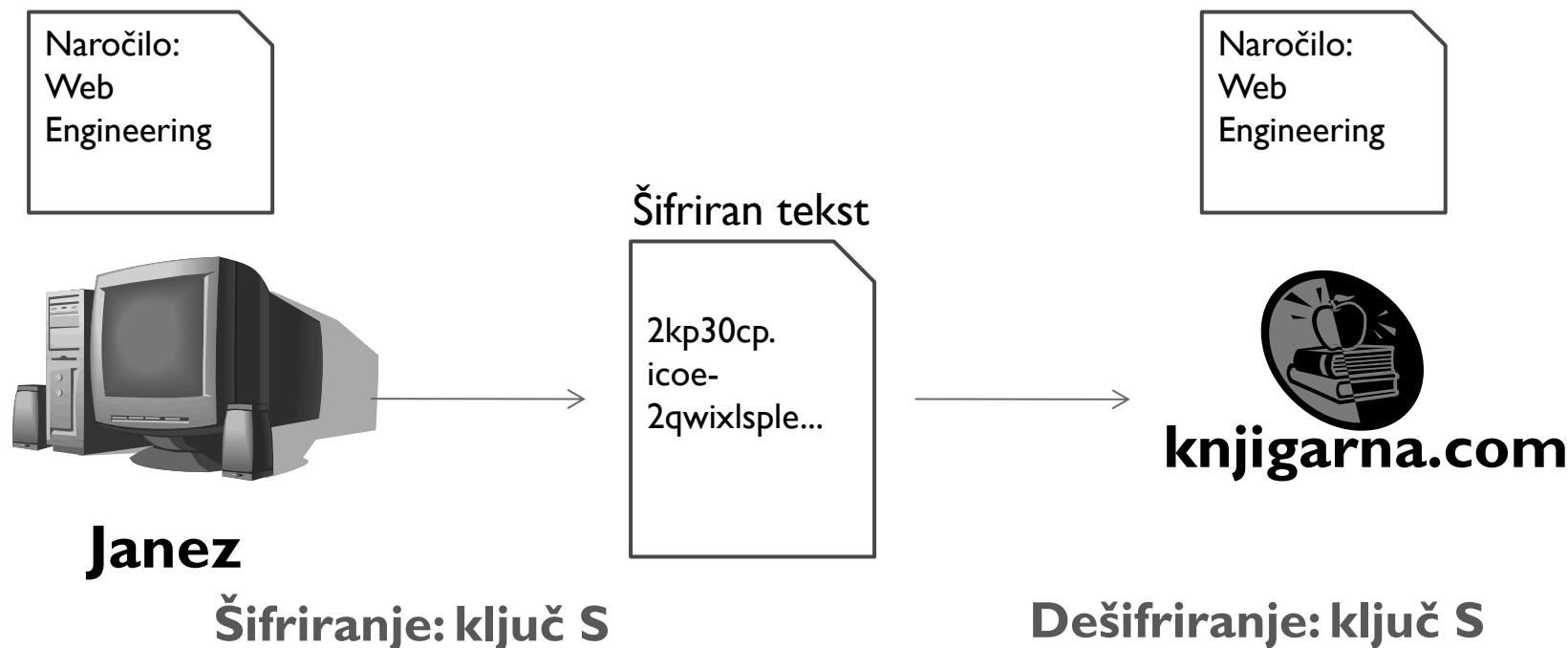

Šifriranje / Dešifriranje

- ▶ Šifriranje ('encryption') -
  - ▶ osnovna tehnologija za omogočanje varnega sporočanja.
  - ▶ z uporabo matematične funkcije se navaden tekst pretvori v šifriran tekst.
- ▶ Dešifriranje ('decryption') - pretvorba šifriranega teksta nazaj v navaden tekst.
- ▶ Kriptografski algoritmi - ključi kot tajnost za šifriranje/dešifriranje.
- ▶ Brez poznavanja individualnih (zasebnih) ključev dešifriranje praktično ni možno, čeprav so vsi šifrirni algoritmi javno dostopni.
- ▶ Algoritem je dober, če je edini možen način napada iskanje vseh možnih ključev.
- ▶ Simetrična in asimetrična kriptografija (tajnopolis)

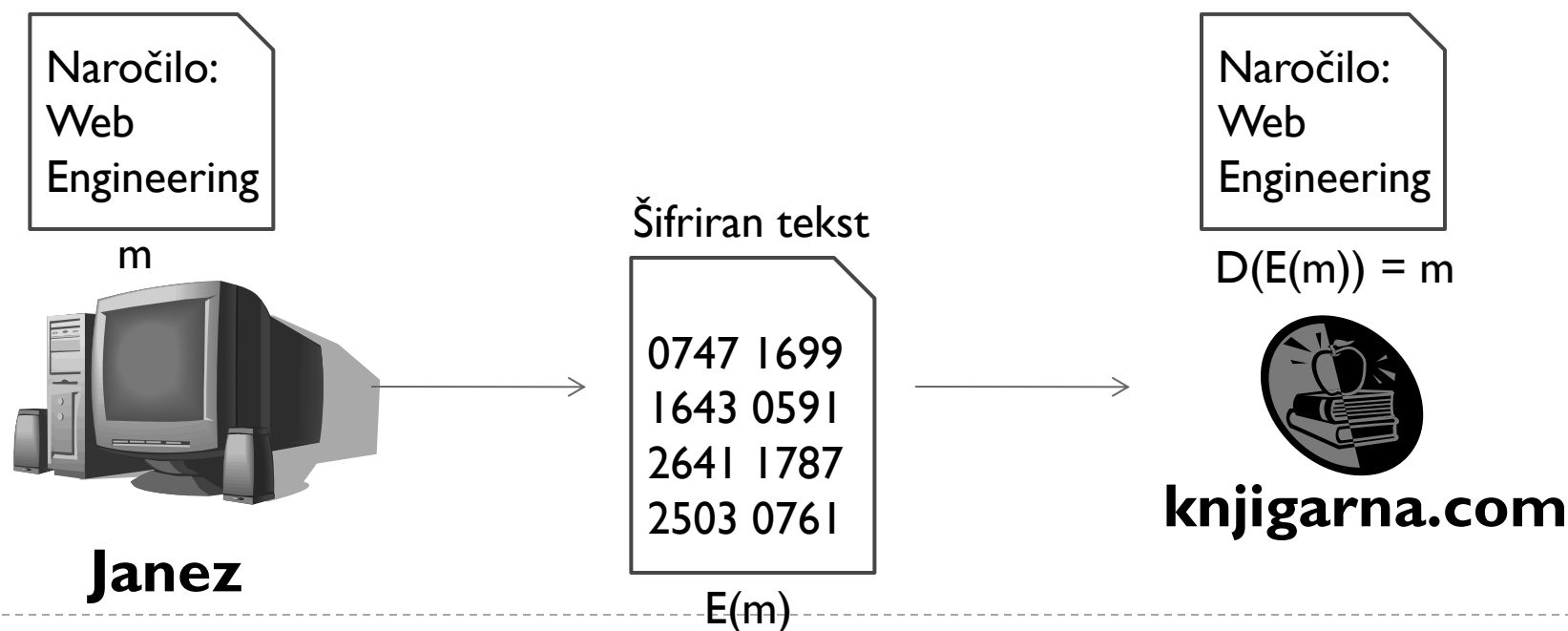
Simetrična kriptografija

- ▶ Spreminjanje (šifriranje) podatkov:
  - ▶ Skriti ključ S (skrivnost), izmenjava ključa pred izvedbo prenosa
  - ▶ Simetrični algoritem:
    - ▶ DES (Data Encryption Standard), 64bitov (vsak 8 bit je pariteta)
    - ▶ AES (Advanced Encryption Standard), algoritem Rijndael, 128, 192, 256 bitov

Asimetrična kriptografija

- ▶ Uporabljeni so različni ključi (par ključev):
  - ▶ Privatni ključ (D) in javni ključ (E), ki je splošno dostopen
  - ▶ Janez uporabi za šifriranje sporočila m javni ključ E
  - ▶ Knjigarna uporabi javni in privatni ključ za dešifriranje (E,D)
- ▶ Asimetrični algoritem šifriranja/dešifriranja (RSA algoritem), razvit na MIT, avtorji so: **R**ivest, **S**hamir, **A**dleman

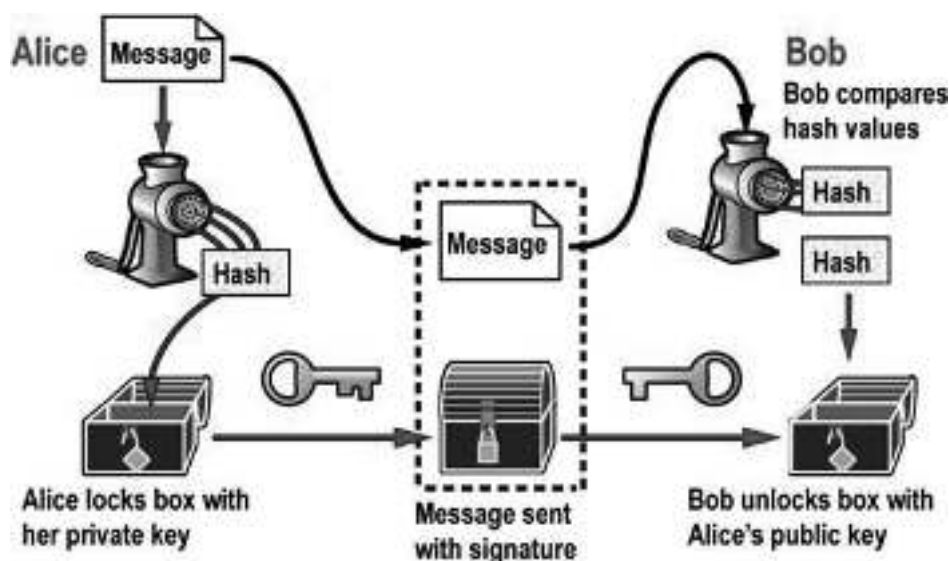
Digitalni podpisi

► Mehanizem, ki

- preprečuje spremembo podatkov pri prenosu (integriteta)
- zagotavlja preprečevanje zavrnitev (ne da se ga zanikati)
- omogoča dokaz istovetnosti (overjanje)

► Sklicujejo se na:

- razpršitvene (hash) algoritme – računanje z majhnimi količinami podatkov
  1. MD5-Message Digest algorithm 5,
  2. SHA-1 –Secure hash algorithm
- Asimetrično šifriranje.

http://www.hill2dot0.com/wiki/index.php?title=Digital_signature

Certifikati in javni ključi

- ▶ Certifikati vsebujejo naslednje komponente:
  - ▶ Javni ključ
  - ▶ Informacijo o certifikatu (lastnik, veljavnost)
  - ▶ Digitalni podpis
- ▶ Certifikate podeljuje overitelj (CA-Certification Authority)
- ▶ Identiteto lastnikov certifikatov preverja agencija za registracijo (RA – Registration Authority).
- ▶ X.509 digitalni certifikati so:
  - ▶ tehnologija za zagotavljanje zanesljive razdelitve ključev za spletne aplikacije.
  - ▶ uporabljeni za vzpostavitev varne SSL povezave.
  - ▶ uporabljeni zato, da se poveže javni ključ z identiteto lastnika privatnega ključa.
- ▶ Obdobje veljavnosti

Varna interakcija (Odjemalec/Strežnik)

- ▶ Varnost 'Point-to-Point' – uporaba protokolov:
  - ▶ SSL (Secure Sockets Layer)
  - ▶ TLS (Transport Level Security)
- ▶ Varnost 'End-to-End' - 'online' transakcije, ki vključujejo več kot dve stranki
Primer nakupa knjige:, kjer ima knjigarna:
  - ▶ posredniško vlogo
  - ▶ ne zahteva podatkov o kreditni kartici kot navadni tekst
  - ▶ komunikacija med Janezom in knjigarno je navaden TLS (Transport Layer Security)
  - ▶ komunikacija med Janezom in Mcard je 'End-to-End'
  - ▶ varnost na nivoju sporočila – informacija je varna v sporočilu
- ▶ Overjanje uporabnika (identiteta): prijava/geslo, digitalni certifikat
- ▶ Avtorizacija uporabnika (pravice): identita in drugi parametri

Varnost – Odjemalec

- ▶ Transakcija – izmenjava osebnih podatkov.
- ▶ Vpostavitev zaupanja s ponudnikom storitve - vprašnji:
  - ▶ Kako so podatki shranjeni pri ponudniku storitev?
  - ▶ Zakaj ponudnik storitve uporabi podatke?
- ▶ Ohraniti zasebnost:
  - ▶ P3P (Platform for Privacy Preferences) - standard za varovanje podatkov v XML.
  - ▶ P3P agenti (brskalniki, vtičniki) – stran se prikaže, če ni konflikta v zasebnosti
- ▶ Varnost kode, ki se izvaja/interpretira v brskalniku:
  - ▶ dinamične spletne strani: JavaScript, Java applet, ActiveX ogrodje
  - ▶ E-trgovina (prikaz posamezne strani za izvedbo nakupa)
- ▶ Ribarjenje (phishing) in lažno predstavljanje (web Spoofing)
- ▶ Namizna varnost: Oglaševalsko programje (Adware), Vohunsko programje (Spyware), Virusi (Viruses), Črvi (Worms), Trojanski konji (Trojan horses)

Varnost – Ponudnik storitve

- ▶ Napadi na spletne aplikacije - razvijalci:
  - ▶ dobijo natančno predstavo o izvedbi varnih storitev,
  - ▶ Imajo informacije o preprečevanju tipičnih varnostnih pomanjkljivosti.
- ▶ Cross-Site scripting (XSS napad)
- ▶ SQL injection – napad na spletno aplikacijo
- ▶ Dostopnost storitve:
  - ▶ Zavrnitev storitve – uporabniku je onemogočen dostop zaradi preobremenitve (CPE, pomnilnik)
  - ▶ Prekoračitev vmesnega pomnilnika pri vnosnih poljih – program se sesuje
- ▶ Varnost gostitelja
  - ▶ Konstantno posodabljanje sistema
  - ▶ Nadzor in pregledovanje varnostnih pomanjkljivosti
- ▶ Kako zavarovati spletne aplikacije:
  - ▶ <http://www.it.northwestern.edu/policies/webapps.html>
  - ▶ **OWASP Guide Project**, https://www.owasp.org/index.php/OWASP_Guide_Project